

ПРОТОКОЛ № 1

засідання Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій від 18 лютого 2021 року

Місце проведення: у зв'язку з карантинном та рекомендованими протиепідемічними заходами, засідання відбувається в дистанційній формі відповідно до пункту 2 Регламенту роботи Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, шляхом аудіо/відеоконференції із застосуванням програмного забезпечення Skype.

Реєстрація членів Наукового комітету (далі – НК) проводиться онлайн шляхом приєднання до відеоконференції (група «Науковий комітет-2020»). За результатами реєстрації членів НК о 14:00 год. 18.02.2021 р. **присутні члени НК у кількості 21 особи.**

Поіменно:

АНІСІМОВ Ігор Олексійович, АРБУЗОВА Світлана Борисівна, БІЛОУС Анатолій Григорович, ВОЙТЕНКО Нана Володимирівна, ВОЛКОВ Роман Анатолійович, ВОРОБІЙОВА Ольга Петрівна, ГУНДОРОВА Тамара Іванівна, ЄГОРОВ Ігор Юрійович, ЄМЕЦЬ Алла Іванівна, ЗЕНКОВА Клавдія Юріївна, КЛИМЧУК Олександр Борисович, КОЛЕЖУК Олексій Костянтинович, КОНДРАТЕНКО Юрій Пантелійович, КОТРЕЧКО Сергій Олексійович, ЛИСЕЦЬКИЙ Лонгін Миколайович, СЛЮСАРЕНКО Юрій Вікторович, СТАСИК Олег Володимирович, УШАКОВА Галина Олександрівна, ФАЙНЛЕЙБ Олександр Маркович, ФОМІНА Марина Олександрівна, ЧЕРНІГА Роман Михайлович.

Присутні: старші референти секретаріату Національної ради з питань розвитку науки і технологій Іванчук Ірина Францівна, Губарева Надія Анатоліївна.

Головуючий на засіданні – голова Наукового комітету Колежук О.К.

Головуючий представив на голосування проєкт порядку денного.

1. Обговорення плану діяльності Наукового комітету на 2021 рік.

Доповідачі: Колежук О.К., члени Наукового комітету

2. Поточні питання.

Доповідачі: Колежук О.К., члени Наукового комітету

3. Різне.

Доповідачі: члени Наукового комітету.

Результати відкритого голосування:

«За» - 21, «Утримались» - немає, «Проти» - немає.

Порядок денний затверджений. Учасники засідання переходять до обговорення питань порядку денного.

1. Перше питання порядку денного – Обговорення плану діяльності Наукового комітету на 2021 рік.

Виступили: голова НК **Колежук О.К.**, який вніс пропозиції щодо задач робочих груп Національної ради з питань розвитку науки і технологій (далі – Національної ради) та інших напрямків роботи НК. В обговоренні виступили члени НК **Арбузова С.Б., Черніга Р.М., Войтенко Н.В., Єгоров І.Ю., Анісімов І.О., Воробйова О.П., Кондратенко Ю.П., Ємець А.І., Слюсаренко Ю.В.**

За результатами обговорення Колежуком О.К. висунута пропозиція включити до плану НК на 2021 рік такі завдання:

В рамках діяльності робочих груп Національної ради:

- підготувати пропозиції щодо процедур аудиту наукової діяльності галузевих національних академій наук в рамках планованих Міністерством освіти і науки України (далі – МОН) заходів з їхньої реорганізації, та щодо змін до статутів галузевих національних академій наук;

- підготувати пропозиції до порядку конкурсного відбору і порядку використання коштів НФДУ з врахуванням всіх напрямів грантової підтримки;

- підготувати пропозиції щодо системи державних пріоритетів розвитку науки і техніки, яка б забезпечувала повноцінне фінансування як прикладної, так і фундаментальної наук;

- підготувати пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів, які регулюють діяльність державних ключових лабораторій, національних наукових центрів, центрів колективного користування обладнанням;

- підготувати пропозиції до порядку присудження наукового ступеня доктора наук;

- підготувати пропозиції щодо стимулювання залучення іноземних експертів до наукової і науково-технічної експертизи (в тому числі з атестації установ);

- підготувати пропозиції плану заходів по створенню прозорої системи кар'єрних шляхів в науковій сфері (в тому числі заходів, спрямованих на українську наукову молодь, що працює за кордоном) з метою збільшення привабливості наукової кар'єри для молоді;

- підготувати аналіз підсумків участі України в програмі Горизонт-2020; підготувати пропозиції до плану дій з реалізації затвердженої МОН

Дорожньої карти з інтеграції науково-інноваційної системи України до Європейського дослідницького простору;

- провести заслуховування та оцінювання звітів Національного фонду досліджень України та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати.

Крім цього:

- оновити запропонований раніше НК документ щодо ключових положень реформування науки, вжити заходів до висвітлення цих положень на рівні Верховної ради України, Уряду, наукової громадськості;

- підготувати пропозиції змін до законодавства для стимулювання комерціалізації результатів наукової і науково-технічної діяльності, провести публічні консультації з основними стейкхолдерами з цього питання;

- вжити заходів до налагодження взаємодії з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, які можуть бути перспективними партнерами НК і Національної ради.

Головуючим винесено цю пропозицію на відкрите голосування.

Результати відкритого голосування:

«За» - 21, «Утримались» - немає, «Проти» - немає.

Ухвалили: схвалити план діяльності НК на 2021 рік відповідно до переліку наведених вище завдань, з можливістю внесення до нього змін у робочому порядку.

2. Друге питання порядку денного - Поточні питання.

Виступили:

Голова НК **Колежук О.К.** поінформував членів Наукового комітету, що наказом МОН від 15.02.2021р. № 196 утворено міжвідомчу робочу групу з розроблення нової системи пріоритетних напрямів розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (далі – міжвідомча робоча група). До складу міжвідомчої робочої групи увійшли члени НК, зокрема Колежук О.К., Гундорова Т.І., Єгоров І.Ю. Перше засідання робочої групи заплановано провести 1 березня 2021 року. Завданням міжвідомчої робочої групи є законодавче оформлення нової системи пріоритетних напрямів розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

В обговоренні питання щодо пріоритетних напрямків розвитку науки прийняли участь члени НК **Колежук О. К., Арбузова С. Б., Єгоров І. Ю.,**

Анісімов І. О., Ємець А.І., які висловили загальну думку, що за відсутності базового фінансування фундаментальні наукові дослідження високого рівня повинні бути одним з пріоритетів.

Колежук О.К. доповів, що МОН представило оновлену дорожню карту інтеграції науково-інноваційної системи України до Європейського дослідного простору.

Член НК **Черніга Р.М.** запропонував звернутися до МОН задля отримання інформаційних даних щодо результатів участі України в програмі «Горизонт 2020».

Пропозиція підтримана членами НК одностайно.

Колежук О.К. доповів, що проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо присудження наукових ступенів (реєстраційний номер 4667-1 від 15.02.2021 р.) ухвалено Верховною радою України в першому читанні. Положеннями законопроекту пропонується упорядкування рівнів вищої освіти шляхом винесення наукового ступеня доктора наук зі сфери вищої освіти до сфери науки та науково-технічної діяльності, та передачі всіх повноважень, що стосуються наукового ступеня доктора наук до МОН.

В обговоренні взяли участь члени НК **Черніга Р. М., Арбузова С. Б., Воробйова О. П., Кондратенко Ю. П., Ємець А. І., Слюсаренко Ю. В.**, які висловили стурбованість тим, що передача всіх повноважень, що стосуються наукового ступеня доктора наук, до МОН може загальмувати реформування цієї сфери в напрямку розширення автономії закладів вищої освіти та наукових установ.

Члени НК **Черніга Р.М., Колежук О.К., Слюсаренко Ю.В.** підкреслили, що робочою групою Національної ради вже були напрацьовані пропозиції щодо засад функціонування в Україні системи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, які були схвалені НК, і запропонували терміново направити їх до МОН та профільного комітету Верховної Ради. Пропозиція підтримана членами НК одностайно.

Колежук О.К. проінформував членів НК, що в цьому році Національний фонд досліджень України (далі – НДФУ) буде звітувати перед Національною радою України з питань розвитку науки і технологій, і необхідно обговорити пропозиції по удосконаленню форми цього звіту. Водночас, відповідно до рішення Національної ради від 12.01.2021р. Науковий комітет має надати МОН пропозиції по удосконаленню форм звітності головних розпорядників бюджетних коштів до 31 березня 2021 року.

Колежук О.К. доповів, що існує потреба залучити до діяльності робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, що забезпечують розробку нормативно-правових актів, осіб, які

на достатньому професійному рівні володіють технікою нормопроектувальної діяльності та мають відповідний досвід, що потребує оплати відповідних послуг на підставі цивільно-правового договору.

Крім того, з метою налагодження взаємодії Національної ради з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій у галузі науки, як цього вимагає Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (підпункт 10 частини сьомої статті 20) та пункт 16 Положення про Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 226, виникає необхідність врегулювати питання відшкодування витрат, пов'язаних із відрядженням членів Національної ради за кордон.

У зв'язку з цим, Колежук О.К. запропонував ініціювати внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для організаційного, матеріально-технічного, інформаційного та іншого забезпечення діяльності Національної ради з питань розвитку науки і технологій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2018 № 290, для забезпечення врегулювання питань виплат відповідно до умов цивільно-правового договору, та відшкодування витрат на відрядження членів Національної ради.

Результати відкритого голосування:

«За» – 21, «Утримались» – немає, «Проти» – немає.

Колежук О.К., Анісімов І. О., Волков Р.А. доповіли про стан та проблематику в атестації закладів вищої освіти (далі – ЗВО) в частині провадження ними наукової і науково-технічної діяльності і базовому фінансуванні ЗВО. В обговоренні взяли участь члени Наукового комітету **Черніга Р. М., Арбузова С. Б.** Член комісії з питань проведення державної атестації ЗВО в частині провадження ними наукової і науково-технічної діяльності **Анісімов І.О.** запропонував на черговому засіданні комісії (19.02.2021) доповісти про недоліки, які були виявлені під час проведення атестації для їх врахування в майбутньому. Пропозиція підтримана членами НК одностайно.

Колежук О.К., Волков Р.А. доповіли про підсумки конкурсу проектів фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних та експериментальних розробок за участю закладів вищої освіти та наукових установ, які належать до сфери управління МОН, і висловили стурбованість тенденціями, що викликані змінами критеріїв оцінювання проектів та одночасним різким підвищенням прохідного балу для фундаментальних наукових досліджень. **Колежук О.К.** запропонував направити до МОН відповідне звернення. Пропозиція підтримана членами НК одностайно.

3. Третє питання порядку денного – Різне.

Колежук О.К. виступив з інформацією, що в цьому році закінчується строк повноважень у деяких членів Наукового комітету, строк яких був чотири роки. Отже, таким членам потрібно вирішити чи будуть вони подавати свої кандидатури на участь у конкурсі на повторний строк. Також, Колежук О.К. звернувся до всіх членів НК з проханням активно запрошувати провідних представників наукової спільноти України прийняти участь у конкурсному відборі до Наукового комітету. Крім того, Колежук О.К. проінформував, що зі складу Наукового комітету за власним бажанням вийшов Жолос Олександр Вікторович. Наразі, Ідентифікаційним комітетом з питань науки обрано на заміщення кандидатуру доктора біологічних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Корнєєва Валерія Олексійовича, завідувача відділу ентомології та наукових колекцій Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена.

На цьому порядок денний засідання Наукового комітету від 18.02.2021 р. вичерпано, головуєчий Колежук О.К. оголошує засідання закритим.

Голова Наукового комітету *Alexei Koleshuk* **О.К. Колежук**

Секретар Наукового комітету

О.В. Стасик